

Reserapport från Madeira 2001.08.29-09.05

Detta är en kort rapport från en sista minuten resa till Madeira. Min fru Margarete och jag tog en veckas ospecificerat resa och hamnade i ett enkelt hotell på Estrada Monumental i östra delen av Funchal. Läget var ok men den hårda trafiken på estradan var störande, men de flesta hotellen ligger vid denna huvudgata.

Vi hade hyrbil under 4 dagar och besökte flera platser både uppe i bergen och ute vid kusterna. Hyrbil klass B kostade ca. 400 kr. per dag.

Vädret under veckan var stabilt varmt vid kusten (25-27°C på dagen, ca. 20°C på natten) och betydligt svalare uppe i bergen på max 1800 möh. Det låg för det mesta en molnkrans runt bergen men molnen gav ingen nederbörd och störde inte utsikten och skådandet nämnvärt.

Som information om skådning på ön hade vi:

Trip report: Madeira, August 5-12, 1998 by Andreas Bruun Kristensen, Denmark.

Trip Report: Madeira, 5-12 September 2000 by Niklas Holmström.

Dessa rapporter plus Klaus Malling Olsens artikel i Roudrunner 4/98 och Juha Laaksonens artikel i Alula 4/99 räckte bra som underlag för effektiv skådning.

Vårt dag-för-dag program:

29/8 Funchal

Ankomst ca. kl. 14 och vi gjorde en vandring ned till Lido och Ponto de Cruz på eftermiddagen. Båda ställena är nu havsbad så det är svårt att komma till för havsskådning. Vi ser de första flockarna med *kanariefågel* och *enfärgad seglare* och över oss flyger 4 *tornfalk*.

På kvällen sitter vi på Lido-restaurangen och kan till en härlig espada titta på några *fisktärnor*, *roskarl* och en *silkesäger*.

30/8 Pico do Areiro, Ribeiro Frio, São Lourenço

Åkte med hyrbil upp i bergen med en första anhalt vid Pico do Areiro, 1818 möh, en av Madeiras högsta bergstoppar. Molnen kommer svepande in från norr men tidvis är utsikten storslagen. En av de mera märkliga obsarna uppe på toppen var minst 100 *gråtrutar* som satt på grässlänterna. Vad gjorde de där?

Nästa mål var Ribeiro Frio med levadavandring till Balcões, 808 möh. Målarten var *madeiraduvan* som vi fick vänta på i ca. en timme innan två duvor flög djupt nere inunder "balkongen". Vi såg sedan enstaka och parvisa duvor därnere i dalen men det kunde ha varit samma två vi såg. Däremot hade vi verklig närkontakt med *bofinken*, rasen *maderensis*, och *brandkronad kungsfågel*, rasen *madeirensis*. Vid parkeringen vid Baia d'Abra på São Lourenço-halvön fanns minst 10 *kanariepiplärka* som även nyttjade den vattenflaska till fåglarna som kioskägaren fyller varje morgon. Där fanns även en flock *kanariefåglar*. Havsfågelskådningen från klipporna vid norra kusten gav inte så mycket, 15-20 *gulnäbbade liror* flög lite fram och tillbaka, men landskapet var fantastiskt med otroliga färg- och bergformationer.

31/8 Porto Moniz

Åkte via Ribeira Brava, inte tunneln men bergsvägen via Encameada mot São Vicente och vidare till Porto Moniz. Hörde både *koltrast* och *svarthätta* uppe i bergen vid Encameada och flera *forsärlor* efter den gamla "cornichvägen" mellan São Vicente och Porto Moniz. Fick ett fint rum på hotel Salgueiro med balkong ut mot havsbadet och havet utanför, perfekt för havsfågelskådning. Skådning mellan 13.00-14.30 gav 15 *gulnäbbad lira* och ca. 15 *fisktärna*. En flock på 5 *småspov* flög förbi. Skådningen återupptogs mellan 18.00-20.30 dvs tills det blev för mörkt. Detta passet gav ~150 *gulnäbbar*, ~50 *dvärglira* och en *mindre lira*, samt ~ 220 *fisk/silvertärnor* som drog mot väst i två flockar. Detta resultat är inte så imponerande om man jämför med de två rapporter som det refereras till ovan, speciellt som petrellerna lyste med sin frånvaro.

1/9 Porto Moniz, Ponta do Pargo, Paúl da Serra-platån.

Havsskådning från balkongen 7.45-8.15 gav ~ 110 *gulnäbbad lira*. Efter frukost blev det på en halvtimme endast 10 *gulnäbbar* så vi packade ihop och drog mot Ponta do Pargo. Vid fyren gott om *enfärgad seglare* och några *kanariepiplärka*. Över oss seglade minst 4 *ormvråk* och 4 *tornfalk*. Innan Fonte da Pedra vid en inhägnad damm sågs en stor flock *hämpling*, minst 100 ex. som badade i dammen. En ensam *ladusvala* drog förbi. Högplatån Paúl da Serra har en säregen natur med stora ormbunkefält. Här på platån 1500 möh hittade vi åter över 100 *gråtrut* samt en flock på ~ 50 *steglits*. Vid ett turiststopp vid avtagsvägen mot Rabacal minst 4 *kanariepiplärka*. Kom tillbaka till Funchal så tidigt att ett kvällsspan från Ponta da Cruz kunde testas. På grund av havsbadet på udden fick jag kliva ned i bergskravlorna längre västerut. Mellan 17.30-19.00 sågs ~ 35 *gulnäbbar*, nästan alla den sista halvtimmen. Det gav mig gott om tid att studera några tärnor som höll till strax nedanför. Försökte få de till rosentärnor men nej, får nog försöka hitta några fisktärnor hemma i månadsskiftet augusti/september för vidare studier.

2/9 Ribeiro Frio, Fajã da Nogueira

Åkte åter till Ribeiro Frio med ett kort besök på Balcões och fick se de två ? *madeiraduvorna* igen, den ena sittande öppet en kort stund. Vi gjorde sedan en 3 timmars levadevandring (Levada do Furado) till bron över Ribeiro Bezerro. Där kunde minst 10 bofinkar, adulta och juvenila, matas och studeras på armslängds avstånd. Sen eftermiddag åkte vi till kraftstationen vi Fajã do Nogueira. Uppe vid stationen kan man se tillbaka i dalen och högt uppe se "balkongen" som vi besökte på morgonen. Vägen upp är en rätt dålig grusväg men det lönar sig definitivt att ta denna avstickare. Vi kunde på återvägen ned dalen se 7 *madeiraduvor*, 4 av dessa kunde avnjutas sittande öppet på skapligt håll, i tub med 60x förstöring dessutom! En av veckans höjdare.

3/9 Desert Islands

Tog en ca. 3 timmars båttur med segelbåten (med motor) Gavião ut till Desert Island, avgång kl.10. På vägen ut kom en flock på minst 5 ex *delfin* och hälsade på intill båten. Nästa händelse var än mer spektakulär; med ca en halvtimme kvar till öarna kom en ***rödnäbbad tropikfågel*** flygande efter oss, passerade på ca 200 m håll, gjorde ett varv runt båten och flög tillbaka varifrån den kom. Den adulta vita fågeln med den kraftigt röda näbben, de vita stjärtspröten och de svarta teckningarna på ryggen gav rysningar!

Det hände inget mera på vägen in mot ön. Vi steg i land och kunde beundra öns fantastiska färg- och bergformationer och dessutom några *kanariepiplärkor* och *kanariefåglar*. Fick dessutom en kort obs på en sångare med Hippolais-stuk, förmodligen en *polyglottsångare*.

På återturen till Funchal fick vi så se lite havsfåglar, ~ 60 *gulnäbbaad lira*, varav ~ 35 liggande i en flock på vattnet och antligen 11 *spetsstjärtad petrell*. Innan vi kom i hamn upptäcktes en *kaskelot* och vi vände ock kom den på drygt 100 m håll innan de dök. En imponerande koloss!

Vi var tillbaka i Funchal ca. kl 19. Båtturen kostade 15 000 Esc. ca. 750 kr.

4/9 Funchal

Stadstur med besök i hamnen där vi såg en adult ***ringnäbbad mås*** i vinterdräkt. Den kunde studeras i flera minuter på ca 10 m håll innan ett barn skrämde iväg den. Annars fanns 12 *roskarl* och en *brushane* i hamnen.

Vi gjorde på kvällen en sista promenad vid Lido och Ponta da Cruz och såg 5 *gulnäbbad lira* och minst 6 *forsärlor*. Forsärlan tycks vara vanligare inne och omkring Funchal än på övriga ön. Vid middagen på restaurang Lido flög i formation 3 *grå häger* förbi.

5/9 Hemresa

Tidig avresa 9.30 från hotellet.

Artlistan

Spetsstjärtad petrell 11 ex 3/9 mellan Desert Island och Funchal.

Gulnäbbad lira 15 ex 30/8 São Lourenço, 165 ex 31/8 Porto Moniz, 155 ex 1/9 Porto Moniz, 60 ex 3/9 mellan Desert Island och Funchal, 5 ex 4/9 Ponta da Cruz.

Mindre lira 1 ex 31/8 Porto Moniz.

Dvärglira 50 ex 31/9 Porto Moniz.

Rödnäbbad tropikfågel 1 ex 3/9 utanför Desert Island.

Silkeshäger 1 ex 29/8 Lido, Funchal.

Gråhäger 1 ex 30/8 norra Funchal, 3 ex 4/9 Lido, Funchal.

Ormvråk tämligen allmän, som mest 10 ex 1/9.

Tornfalk allmän, sågs dagligen med som mest 10 ex 1/9.

Brushane 1 ex 4/9 Funchals hamn.

Småspov 5 ex 31/8 Porto Moniz, 1 ex Lido, Funchal 4/9.

Roskarl tämligen allmän i Funchal, sågs med som mest 14 ex 4/9.

Ringnäbbad mås 1 ex 4/9 i Funchals hamn.

Silltrut 2 ex 3/9 vid infarten till Funchal.

Gulfotad trut sågs i begränsad antal efter kusten men med över 100 ex på hög höjd 30/8 vid Pico do Arieiro och 1/9 på Paúl da Serra-platån.

Fisktärna begränsad antal efter kusten, som mest 15 ex 31/8 vid Porto Moniz.

Fisk/silvertärna 220 ex 31/9 Porto Moniz.

Tamduva allmän.

Madeiraduva 2 ex 30/8 Balcões, 7 ex 2/9 Fajã da Nogueira.

Enfärgad seglare allmän, sågs dagligen.

Ladusvala 1 ex 1/9 norr om Fonte da Pedra.

Kanariepiplärka tämligen allmän, sågs med som mest 10 ex 30/8.

Forsärla tämligen allmän, såg nästan dagligen med som mest 10 ex 4/9.

Rödhake 1 ex 30/8 och 2/9 vid Balcões.

Koltrast tämligen allmän, sågs/hördes nästan dagligen.

Polyglottsångare En sångare på Desert Island 3/9 var förmodligen denna art.

Svarthätta hördes i dalgångarna uppe i bergen.

Brandkronad kungsfågel (madeirensis) tämligen allmän, speciellt ungfåglarnas pipande hördes ofta.

Bofink (maderensis) tämligen allmän.

Kanariefågel allmän, sågs dagligen.

Steglits 50 ex 1/9 på Paúl da Serra-platån.

Hämpling en flock på över 100 ex 1/9 norr om Fonte da Pedra..

Totalt 30/31 arter under veckan.

Kjetil Jensen
Sunnanvindsg. 22
723 50 Västerås

Tel. 021-804026